

862

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 9 czerwca 2009 r.

**w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać wagi automatyczne odważające,
oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej
tych przyrządów pomiarowych²⁾**

Na podstawie art. 9a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. — Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie wykonania, charakterystyk metrologicznych podlegających sprawdzeniu podczas legalizacji ponownej wag automatycznych odważających, wprowadzonych do obrotu lub użytkowania w wyniku dokonania oceny zgodności;
- 2) szczegółowy zakres sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej wag automatycznych odważających.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do wag, o których mowa w § 1, wprowadzonych do obrotu lub użytkowania:

- 1) na podstawie decyzji zatwierdzenia typu wydanych przed dniem 7 stycznia 2007 r.;
- 2) w wyniku dokonania oceny zgodności.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) wadze — należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy służący do wyznaczania masy produktu luzem poprzez rozdzielenie go na osobne ładunki, wyznaczenie i zsumowanie masy poszczególnych ładunków, a następnie połączenie wszystkich ładunków ponownie w produkt luzem;

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 14 września 2007 r., pod numerem 2007/0510/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1494, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 91, poz. 740.

- 2) obciążeniu maksymalnym *Max* — należy przez to rozumieć największą wartość masy ładunku, która może być ważona automatycznie;
- 3) obciążeniu minimalnym *Min* — należy przez to rozumieć najmniejszą wartość masy ładunku, która może być ważona automatycznie;
- 4) zakresie wartości wielkości mierzonej — należy przez to rozumieć przedział między obciążeniem minimalnym *Min* a obciążeniem maksymalnym *Max*;
- 5) działce sumowania d_t — należy przez to rozumieć działkę elementarną głównego urządzenia wskazującego sumowanie;
- 6) urządzeniu wskazującym — należy przez to rozumieć część wagi wskazującą sumę mas kolejno ważonych ładunków, połączonych następnie w produkt luzem, która może być:
 - a) głównym urządzeniem wskazującym sumowanie,
 - b) urządzeniem wskazującym częściowe sumowanie,
 - c) dodatkowym urządzeniem wskazującym sumowanie;
- 7) urządzeniu zerującym — należy przez to rozumieć urządzenie do nastawiania wskazania zerowego wagi, gdy nośnia ładunku jest nieobciążona;
- 8) błędach granicznych dopuszczalnych wagi (MPE) — należy przez to rozumieć wartości skrajne błędów wagi dopuszczone przez wymagania;
- 9) błędzie wskazania — należy przez to rozumieć różnicę pomiędzy wskazaniem wagi a wartością poprawną masy sumowanych ładunków;
- 10) klasie dokładności — należy przez to rozumieć klasę wag spełniających określone właściwości metrologiczne i których błędy zawarte są w określonych granicach; klasę dokładności oznacza się liczbą przyjętą umownie, nazywaną oznaczeniem klasy dokładności;
- 11) warunkach znamionowych użytkowania — należy przez to rozumieć wartości wielkości mierzonej oraz wielkości wpływających, stanowiące normalne warunki pracy wagi;
- 12) zaburzeniu — należy przez to rozumieć wielkość wpływającą mającą wartość zawartą poza warunkami znamionowymi użytkowania wagi; wielkość wpływająca jest zaburzeniem, jeżeli nie określono dla niej warunków znamionowych użytkowania.

Rozdział 2

Wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych wag zgłoszonych do legalizacji ponownej po ocenie zgodności

§ 4. 1. Na wadze, o której mowa w § 2 pkt 2, powinny być umieszczone:

- 1) nazwa lub znak producenta;
- 2) oznakowanie zgodności, w rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.⁴⁾), dodatkowe oznakowanie metrologiczne oraz numer jednostki notyfikowanej;
- 3) oznaczenie dokładności, w szczególności poprzez wskazanie klasy dokładności.

2. W przypadku gdy waga składa się z zestawu działających wspólnie urządzeń, które nie są podzespołami, oznakowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno być umieszczone na głównym urządzeniu wagi.

3. Na wadze, o ile ma to zastosowanie, mogą być umieszczone dodatkowo:

- 1) informacje dotyczące warunków użytkowania;
- 2) dane dotyczące zdolności pomiarowej;
- 3) oznaczenie identyfikacyjne;
- 4) numer certyfikatu badania typu WE lub certyfikatu badania projektu WE;
- 5) informacje o spełnianiu lub niespełnianiu przez urządzenia dodatkowe, dostarczające dane metrologiczne, zasadniczych wymagań;
- 6) zakres pomiarowy, z uwzględnieniem zakresu wartości wielkości mierzonej;
- 7) nominalna wartość napięcia prądu przemiennego lub granice zakresu zmienności napięcia, w przypadku zasilania prądem przemiennym;
- 8) nominalna i minimalna wartość napięcia prądu stałego lub graniczne wartości napięcia prądu stałego, w przypadku zasilania prądem stałym;
- 9) zakres temperatury użytkowania wagi.

4. Na wadze mogą być umieszczone inne oznaczenia, pod warunkiem że nie pogarszają widoczności i czytelności oznakowania zgodności oraz dodatkowego oznakowania metrologicznego.

§ 5. 1. Błąd pomiaru wykonanego przy użyciu wagi w warunkach znamionowych użytkowania, przy niewystępowaniu zaburzeń, nie powinien przekraczać błędów granicznych dopuszczalnych wagi.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1832 i 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 124 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

2. Błędy graniczne dopuszczalne wagi określa załącznik do rozporządzenia.

3. Działka sumowania d_t zawiera się w przedziale:

$$0,01 \% \text{ Max} \leq d_t \leq 0,2 \% \text{ Max}$$

4. Minimalny sumowany ładunek Σ_{min} powinien być mniejszy niż ładunek, dla którego błędy graniczne dopuszczalne są równe działce sumowania d_t , i nie mniejszy niż minimalny ładunek określony przez producenta.

§ 6. Wagi, które nie są tarowane po każdym usunięciu ładunku, powinny mieć urządzenie zerujące, które powinno umożliwiać działanie wagi z dokładnością nieprzekraczającą błędów granicznych dopuszczalnych w normalnych warunkach pracy wagi.

Rozdział 3

Szczegółowy zakres sprawdzeń podczas prawnej kontroli metrologicznej

§ 7. Sprawdzenie podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przeprowadza się w miejscu użytkowania wagi.

§ 8. Podczas legalizacji pierwotnej wagi należy sprawdzić:

- 1) zgodność z zatwierdzonym typem co do właściwego wykonania konstrukcji wagi i zastosowania odpowiednich materiałów;
- 2) istnienie wymaganych oznaczeń i znaków na wadze;
- 3) sposób zainstalowania w miejscu, gdzie waga będzie użytkowana;
- 4) kompletność wyposażenia dla każdego rodzaju produktu przeznaczonego do ważenia;
- 5) w zakresie charakterystyk metrologicznych wagi — błędy wskazań przy automatycznym ważeniu ładunków;
- 6) w zakresie wymagań technicznych:
 - a) czy waga jest zabezpieczona przed niewłaściwym zastosowaniem lub przypadkowym rozregulowaniem,
 - b) czy waga reaguje właściwie podczas automatycznego ważenia, w przypadku gdy masa ładunku jest poza zakresem ważenia,
 - c) czy podczas automatycznego ważenia działa blokada urządzeń regulacyjnych nastawy masy ważonych ładunków i blokada kasowania urządzeń wskazujących,
 - d) zakres działania urządzenia wskazującego,
 - e) prawidłowość działania urządzenia wskazującego oraz, jeżeli ma to zastosowanie, urządzeń drukujących, w tym:
 - prawidłowość wskazywania i drukowania wyników, w zakresie wielkości cyfr, właściwych oznaczeń jednostki masy oraz wartości działek elementarnych,

- blokadę drukowania, w sytuacji gdy nie jest spełnione kryterium stabilnego położenia,
- różnicę wyników ważenia wskazywanych i drukowanych,
- blokadę zerowania głównego urządzenia wskazującego sumowanie do chwili wydruku wyników sumowania, po przerwaniu cyklu ważenia automatycznego,

f) odnośnie do urządzenia zerującego:

- dokładność,
- zakres działania,
- funkcjonowanie w trybie ważenia automatycznego oraz ważenia statycznego,
- niezależność działania od urządzenia tarującego,
- przerywanie cyklu ważenia automatycznego, gdy błąd wskazania zera przekroczy wartości dopuszczalne.

§ 9. 1. Podczas legalizacji ponownej wagi, o której mowa w § 2 pkt 1, należy wykonać sprawdzenie w zakresie określonym w § 8 pkt 2, 5 i 6 lit. f tiret pierwsze.

2. Podczas legalizacji ponownej wagi, o której mowa w § 2 pkt 2, należy sprawdzić, czy spełnia ona wymagania określone w § 4—6.

§ 10. Sprawdzenie wagi podczas legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przy ważeniu automatycznym powinno być przeprowadzane w jej normalnych warunkach pracy, przy użyciu rodzaju produktu lub produktów, które będą ważone na wadze.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁵⁾

Minister Gospodarki: *W. Pawlak*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać wagi automatyczne odważające (Dz. U. Nr 231, poz. 2316), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2008 r. na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 249, poz. 1834).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 czerwca 2009 r. (poz. 862)

BŁĘDY GRANICZNE DOPUSZCZALNE WAGI

Klasa dokładności	Błędy graniczne dopuszczalne zsumowanego ładunku
0,2	±0,10 %
0,5	±0,25 %
1	±0,50 %
2	±1,00 %